

Teza: koszty pełnomocnika pokrzywdzonego.

W oparciu o art. 627 k.p.k., w przypadku orzeczenia skazującego zasądza się od obwinionego zwrot wydatków. Wskazany przepis odnosi się do oskarżyciela posiłkowego. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, odpowiednie stosowanie tej regulacji, wobec niewystępowania oskarżyciela posiłkowego w radcowskim postępowaniu dyscyplinarnym, nakazuje zasądzenie zwrotu wydatków pokrzywdzonemu.

Sygn. akt WO-45/21

POSTANOWIENIE

z dnia 28 kwietnia 2021 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Leszek Korczak

SWSD Katarzyna Drożdż-Najbor

Protokolant: Adam Wolan

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2021 r. na posiedzeniu sprawy radcy prawnego S. O.

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych i art. 44 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w P. z dnia 25 stycznia 2021 r., sygn. akt: OSD - 25/20

. zmienia postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w P. z dnia 25 stycznia 2021 r., sygn. akt: OSD 25/20 w ten sposób, że uzupełnia orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w P. z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. akt: OSD - 25/20 o pkt III o treści: zasądza od obwinionej na rzecz pokrzywdzonego zwrot kosztów postępowania z tytułu udziału pełnomocnika w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w P. w kwocie 720 zł oraz 500 zł zwrotu kosztów dojazdu

2. koszty postępowania zażaleniowego ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP uznał zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego za zasadne.

Zgodnie z art. 68 ust. 5 ustawy o radcach prawnych pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy prawnego. Z kolei z art. 87 §1 w zw. art. 88 §1 k.p.k., stosowanymi na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, wynika, że strona inna niż obwiniony może ustanowić pełnomocnika, w osobie adwokata, radcy prawnego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazane w dalszej części uzasadnienia przepisy procedury karnej są powoływane w ramach ich odpowiedniego stosowania w zakresie nieuregulowanym ustawą o radcach prawnych.

Wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru pokrywa na wstępie pokrzywdzony (art. 620 k.p.k.). Stanowią one uzasadniony wydatek strony (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.) W oparciu o art. 627 k.p.k., w przypadku orzeczenia skazującego zasądza się od obwinionego zwrot wydatków. Wskazany przepis kodeksu postępowania karnego odnosi się do oskarżyciela posiłkowego. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, odpowiednie stosowanie tej regulacji, wobec niewystępowania oskarżyciela posiłkowego w radcowskim postępowaniu dyscyplinarnym, nakazuje zasądzenie zwrotu wydatków pokrzywdzonemu. Różnica jest bowiem tylko taka, że w postępowaniu karnym pokrzywdzony może występować jako „oskarżyciel posiłkowy”, zaś na gruncie ustawy o radcach prawnych nazywany jest wprost „pokrzywdzonym”.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, zwrot wydatków na rzecz pokrzywdzonego nie mieści się w kategorii kosztów postępowania dyscyplinarnego, o których mowa w art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych. Koszty tam określone dotyczą wydatków okręgowych izb i Krajowej Izby Radców Prawnych z tytułu funkcjonowania samorządowego wymiaru sprawiedliwości w związku z postępowaniem dyscyplinarnym. Ponoszą je ostatecznie, w zależności od wyniku sprawy, obwiniony bądź samorząd. Dlatego też zwrot wydatków na rzecz pokrzywdzonego nie wchodzi do limitu ryczałtowego, określonego w uchwale KRRP nr 86/IX/2015 z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, wydanej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 70⁶ ust. 3 ustawy o radcach prawnych. Natomiast podstawę zasądzenia zwrotu wydatków na rzecz pokrzywdzonego stanowi, stosowany odpowiednio, wskazany art. 627 k.p.k.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie widzi też podstaw do tego, by różnicować zasądzanie zwrotu wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika dla pokrzywdzonego od tego, czy mamy do czynienia z pełnomocnikiem z wyboru, czy z urzędu. Status zawodowy radców prawnych, ich rola w wymiarze sprawiedliwości, ranga zawodu zaufania publicznego, istnienie własnych norm deontologicznych nakazujących dbanie o godność zawodu uzasadniają konsekwentne przyjęcie zasady zwrotu poniesionych wydatków osobom pokrzywdzonym postępowaniem ukaranego radcy prawnego.

Przeszkodą w orzekaniu o zwrocie kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru, nie może być, jak się czasami podnosi, brak przepisów określających ustalanie kosztów postępowania dyscyplinarnego i kryteriów miarkowania ich wysokości. Wprawdzie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie nie stanowi bezpośrednio o kosztach postępowania dyscyplinarnego i nie określa stawek wynagrodzenia za prowadzenie spraw dyscyplinarnych, ale przepis § 20 tego rozporządzenia przewiduje, że wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Zgodnie zaś z §15 ust. 1 tego rozporządzenia wysokość wynagrodzenia ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych wskazanych w tej regulacji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny jest zdania, że analogicznie zwrotowi podlegają wydatki związane z dojazdem na rozprawy (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.), a górną granicę zwrotu stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (art. 618a § 2 k.p.k.). Wydatki poniesione w związku z dojazdem samochodem osobowym są limitowane stawką za przejechany 1 km określoną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. , która wynosi 0,8358 zł/km. Kwoty wnioskowane o zwrot w tej sprawie mieszczą się w tej stawce.

Mając to na względzie Wyższy Sąd Dyscyplinarny dokonał zmiany zaskarżonego postanowienia i uzupełnienia orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w W. z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. akt OSD 25/20 o koszty ustanowienia pełnomocnika pokrzywdzonego z zastosowaniem - jako najbardziej zbliżonych charakterem - stawek minimalnych za prowadzenie spraw karnych oraz koszty dojazdu na rozprawę.